

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: **Semináriumi épület.**

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. A kéziratok nem adhatók vissza.

Kiadó-hivatal,

hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasabos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Tarjelölmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyílt-terben minden három hasabos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők a hirdetések megkezdésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Figyelmeztetés.

Mihogy lapunk t. ez. barátai és előfizetői, az előfizetési és hirdetési díjösszegeket, főlegérve hol a szerkesztőséghez, hol a kiadóhivatalhoz küldik be: tisztelttel figyelmeztetjük az illetőket, miszerint ugy az előfizetési, mint a hirdetési díj-összegeket, valamint a közleendő hirdetések, nemkülönben a felszólamlásokat, egyenesen Krasznay Gábor urhoz méltóztatassanak beküldeni, mint aki nemcsak pénztárnoka a „Lapkiadó társulat”-nak, hanem mint a választmány legtevékenyebb tagja, a kiadói terheket és felelősségét egyedül maga viselte és viseli folyvást a legnagyobb odaadással, fáradhatlan kitartással és lángoló úgyszeretettel.

A kéziratok pedig cenzurát is a szerkesztőséghez kéretnek küldetni. Nyiregyháza, júl. 20. 1872.

a szerkesztőség.

Nyiregyháza, júliushó 15 és 16.

E két napot letörölhetlen betűkkel jegyzé fel a történet muzsája, az örök idő világraszóló könyvében.

E két nap alatt többet tett Nyiregyháza polgársága, mint tett százados életében összesen.

Vannak egyes városok történetében bizonyos mozzanatok, események, melyek végeredményükben nem csak azon város, hanem az egész ország és nemzet, sőt néha az összes emberiség sorsára is döntő befolyást gyakorolnak.

Ily fontos és világraszóló események voltak a multban: a bethlehemi gyermekgyilkolás, a bretteni fegyverkovács (Melanchton Filep atyja) apai öröme, a wormsi gyűlésteremben Luther ajkáról a föld legvégsőbb sarkáig elhangzott ama szavak: „Itt állok, másképp nem tehetek, Isten engem úgy segítjen”, a prágai máglya, a párisi Bertalan-éj, a júliusi forradalom s legújabb időben a párisi commune.

Ez események messze kiható horderővel bírtak, melyek az akkori társadalmi rendszereket alapjaiban rázták meg s adtak időnkint újabb, meg újabb irányt az emberiség művelődésének.

A tent irt két nap eseményeiben, hasonlóan fontos és messze kiható „erő” magvai lettek elhútvá, melyeknek nem lehet, nem szabad elhútvá; kikélnék azok a legelső meleg és napfény érintésére.

Csak a vakok, süketek és gonoszak szólhatnak e két nap eseményeiről kicsinylőleg és becsémrlőleg, akik behunyván szemüket a jog és igazság fényes napja — s befogván füleit a nagytöbbség szava előtt: a föld porában csuszó fereghez hasonlóan, borulnak le a hatalom lábaihoz, egy két kegy-morzsaát lesve és várva: hogy az emberiség közös jogainak árán, maguknak kényelmes hivatalt és vagyont szerezhessenek.

Oh! ezek szegyeinteljes napoknak mondják az időt, mely törekvéseiktől megtagadta

a sikert; „zugkapacitásnak” nevezik a férfit, akit a nagy többség, bizalmára és szeretetére újból érdemesített; „félrevezetett kultiválatlan s fanatizált tömegnek” mondják a szavazó polgárság azon részét, mely elég erős, türelmes, nemes és kitartó tudott lenni, a csábítások, ijesztések, bántalmazások és erőszakoskodásokkal szemben.

Mindegy, beszéljenek bármit. A légy rá szállhat ugyan a szoborra; könnyen eltávolítható foltokat is ejthet rajta: de sohasem döntheti le, bármily óriási számban lepje is azt meg.

Ilyen nagy, erős és megdönthetetlen az az ügy, mely e hó 15-én és 16-án, a képviselőválasztás napjain diadalra jutott.

Nem a 169 többséggel megválasztott képviselő; nem a nyiregyházi ellenzék: hanem az igazság, a honpolgári erény, s szabadság, jogérzet és a tiszta nemes erkölcs aratott eme két napon fényes diadalt, melynek minden nemesen érző ember szívéből örülhet.

Nézzünk el e kép politikai oldalától, melyhez már programunk értelmében sem szólhatunk; tekintsük azt emberi, keresztényi és társadalmi szempontból.

A nyiregyházi ellenzék, valláserkölcsei és társadalmi hajlamai, szokásai és erkölcsi behatása alatt nem tudott, nem bírt, nem akart elválni a zászlótól, mely már lelkéhez, szívéhez nőtt.

Hasztalan volt minden kapacitálás.

A nagy név és hatalom nem hatott rá varázserővel; a vesztegetés fegyvere megtört becsületelének élén; az ijesztgetés nem rettenté meg bátor szívét; a jogtalan bánás mód, elkészeríté ugyan lelkét, de nem ragadta szélsőségekre; a sértő, kihívó és bántalmazó események elől a türelem néma árnyába vonult meg: csak hogy jogait saját meggyőződése szerint gyakorolhassa.

Nem tiszteletré méltó-e az ily nép?

Léft-e az ily népet fanatizálnak, csöcseléknek, félrevezetett s kultiválatlan tömegnek nevezni; mint ezt a „Tiszavidék” folyóhó 18-adikáról számában, egy vezércikkhez jobboldali „kapacitás”, 91 sorra terjedő és az állólemez köpenyébe burkolt okoskodásoktól heseztető cikkben, oly szembeötlő vakmerőséggel teszi?

Eme cikkhez szerént tehát, akkor lettek volna a nyiregyházi ellenzéki választópolgárok öntudatosak, műveltek és erkölcsileg is számot-tevők, ha a nagy név, és hatalom elődt térdet hajtának; ha meggyőződésüket eladták; ha gyáván visszavonulnak a cselekvés teréről; s ha a jogtalanságot és törvénytelenéget, hasonló módon torolják meg?!

Sajátságos logika, melyhez hasonló még egyetlen bölcsész sem állított fel.

Lehet, hogy ez a magasabb bölcsészet világa-hoz tartozik, melynek felfogásához a nyiregyházi ellenzék még nem érett meg! (?)

A nyiregyházi nép értelmileg sokkal

érettebb, erkölcsileg sokkal tisztább és nemesebb, sem mint az ily álokoskodók által félrevezettetni engedné magát.

A nyiregyházi nép, gondolkozik saját fejével, érez saját szívével, lelkesül önmagától s magáért az elvért, s cselekszik öntudatosan és következetesen.

Hogy csakugyan így gondolkozik, érez, lelkesül és cselekszik: bizonyítja mindezt a július 15 és 16-ki választáskor tanusított nemes magatartása, melyhez hasonló az egész országban nem lehetett tapasztalni.

Az ily szellemű város, méltó hogy Szabolcsmegyeének központja és vezére legyen. Az ily szellemű és erkölcsű városra nagy és szép jövő vár.

A nyiregyházi ellenzék győzelme nem csak párttekineték-ből fontos; jelentékeny befolyással van az a most oly igen lábra kapott erkölcsmetelyezésre, a jogérzet, a polgári és honfiai erények s a lelki önállóság nemesbitésére és erősbitésére.

A nyiregyházi ellenzék megmutatta, hogy a magyar nemzettest még nem rohdadt meg egészen; hogy a honfiai erény nem halt ki végkép a népből és hogy vannak még a hazában olyanok, akik előtt a becsület drágább az aranyból és tündöklőbb a gyémántnál.

(Folyt. köv.)

Vidliczky József*)

beszéde választóhöz képviselőül lett megválasztatása alkalmából.

Igenszített választóim! (Halljuk) Elveink győztek! Győzött az igazság! Éljen Magyarország! (Szűnni nem akaró éljenezés.)

Ez az első szó uraim, amely ajkaimról ezen ünnepeles alkalommal lehangzik.

Miként már többször nyilvánítam meggyőződésemet önök előtt, most is ismétlem, Isten engem úgy segítjen, amint lelkemben meg vagyok győződve arról, hogy Magyarországnak csak a baloldali elveknek keresztül vitele által lehet és van jövője. (Szűnni nem akaró éljenezés.)

Ezen élő hit, ezen rendithetetlen meggyőződés az, amely engem eddigi elveinkhez köt, és kötni fog mindaddig, amíg élek. (Éljen!)

A második szó az, amit önökhöz intézek: mély hála és legbensőbb köszönetem nyilvánítása azon bizalomért, amelyet önök irántam ezuttal már másodszer nyilvánítani méltóztatnak.

Fogadják ismét legmélyebb hálámát, legbensőbb köszönetemet.

Jól tudom, hogy személyem, hogy tehetségeim csekélyek arra, hogy hálámnak adóját önök iránt méltón leróvhassam. Nem róhatom azt le másképp, mint az által, hogy amíg élek, és azon a pályán leszek, melyre önök engem most küldenek, melynél magasabb én az államban nem ismerek, és melyet a hatalomnak semmiféle adományáért fel nem cserélnék — mondom, az által fogok igyekezni leróni hálám adóját, hogy elveimhez, amíg élek, hű leszek.

Nagyon jól tudom uraim, hogy az idő igen előre haladt, de a porcz ünnepelességéhez képest engedjék meg önök, hogy még néhány szót mondjak. (Halljuk!)

A mai nap lélekemelő erkölcsi diadal napja; diadala azon elveknek, melyeket én csekély országgyűlési pályámon követtem; diadala a polgári önértetnek; diadala a jogfiai erénynek azon eszöközt felett, melyekkel a hatalomban benne ülő kormány a választásoknál a polgárok függetlenségének aláásására rendelkezik. (Helyes! Ugy van!)

Ezen fényes napja a mai diadalnak kitűnjhetetlen lesz emlékezetemből; emeli ez mindnyájunkban az erkölcsi erőt, mely nélkül egysesek, úgy mint nemzetek nagyokat művelni, nagy dolgokat véghezvinni nem képesek.

Ha valaha volt, uraim — most van szükség erkölcsi erőre e hazában; mert fájdalom, szomorú napok következtek be.

*) Gyorsiról felvétel után.

